

Міністерство освіти і науки України
Державний вищий навчальний заклад
«Криворізький національний університет»

АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ ДУХОВНОСТІ

ЗБІРНИК НАУКОВИХ ПРАЦЬ

За загальною редакцією проф. Я.В. ШРАМКА

Засновано в 1995 році

Випуск 15

Кривий Ріг
ДВНЗ «КНУ» • 2014

ISSN 2076–7382

Свідоцтво про державну реєстрацію друкованого засобу масової інформації: Серія КВ № 18957–7747 ПР від 04.04.2012 р.

Фахове видання України з *філософських наук*, затверджено постановою президії ВАК України від 12 червня 2002 р. № 1–05/6 (Бюлетень ВАК України, № 9, 2002), перезатверджено постановою президії ВАК України від 14 квітня 2010 р. № 1–05/3 (Бюлетень ВАК України, № 5, 2010).

Засновник видання: Державний вищий навчальний заклад
«Криворізький національний університет».

Редакційна рада:

доктор філософських наук	Бичко А.К.
доктор філософських наук	Гореліков Л.О.
доктор філософських наук	Капіца В.Ф.
кандидат філософських наук	Козаченко Н.П.
доктор філологічних наук	Козлов А.В.
доктор філософських наук	Куцепал С.В.
доктор соціологічних наук	Лобанова А.С.
доктор філософських наук	Менжулін В.І.
доктор філософських наук	Навроцький В.В.
кандидат філософських наук	Панафідіна О.П.
кандидат філософських наук	Хорольська Т.А.
доктор філософських наук	Шрамко Я.В.

Рецензенти: доктор філософських наук **Лисий В.П.**
доктор філософських наук **Любивий Я.В.**
доктор філософських наук **Чуйко В.Л.**

Головний редактор і упорядник видання: **Шрамко Я.В.**

Відповідальний секретар: **Панафідіна О.П.**

Технічний редактор: **Козаченко Н.П.**

Видання засноване за ініціативою Хорольської Тавриди Ананіївни.

Рекомендовано до друку Вченою радою Криворізького педагогічного інституту ДВНЗ «Криворізький національний університет». Протокол № 2 від 11.09.2014 р. *Редакційна рада не обов'язково поділяє думки авторів. Відповідальність за достовірність цитат, посилань, статистичних матеріалів і т. ін. покладається на авторів.* Для викладачів суспільно-гуманітарних дисциплін, аспірантів, студентів, науковців, усіх, хто цікавиться проблемами філософії. Мови видання: українська, російська.

Кривий Ріг. ДВНЗ «КНУ». 2014.

ЗМІСТ

<i>Я.В. Шрамко</i> Природа філософії та її предмет	1
ІСТОРІЯ ФІЛОСОФІЇ І СУЧАСНІСТЬ	15
<i>К.В. Райхерт</i> К вопросу об архэ Анаксимандра: Аристотель как источник сведений об Анаксимандре	17
<i>Ю.А. Лобода</i> Номотетический характер философии досократиков	27
<i>А.В. Тимофеев</i> Проблема свободы воли в учении св. Бернарда Клервоского в контексте западноевропейской истории философии	34
<i>Б.К. Матюшко</i> Християнський позитивізм М.Ф. Федорова	43
<i>Н.П. Бевзюк</i> Диалектика трансцендентного и имманентного: рефлектирующая личность и уроки Карла Барта	58
<i>Д.М. Скальська</i> Філософсько-антропологічний діапазон феноменологічної естетики Р. Інгардена	68
<i>Н.П. Козаченко</i> Дві грані української філософії	78

СОЦІАЛЬНА ФІЛОСОФІЯ ТА ФІЛОСОФІЯ ІСТОРІЇ....89*А.И. Абдула*

Массовость как характеристика современного общества..... 91

*А.В. Миронов*Формирование чувства социального одиночества
(философский анализ) ..... 103*В.Т. Ополев*Гуманизация образовательных технологий:
формирование сознания, понимание и диалог..... 115*М.М. Брюховецький*

Місце і роль знання в інформаційному суспільстві..... 128

*І.В. Коруп'ятник*Специфіка експлікації поняття історичного детермінізму
в контексті визначення механізмів суспільного розвитку ..... 146*И.А. Панафидин*Justum bellum как философская традиция морального
ограничения войны..... 159*О.В. Мішалова*

Історична дійсність та факт у світлі ідей Л. Вітгенштейна..... 175

**ФІЛОСОФСЬКА АНТРОПОЛОГІЯ ТА ФІЛОСОФІЯ
СВІДОМОСТІ ..... 187***Г.А. Балута*

До проблеми ego-ідентичності: лінгвістичні виміри 189

Д.П. Сепетий

Свідомість, комп'ютери та новий мозок Мері..... 204

А.Ю. Леонов

Філософія свідомості Девіда Чалмерса..... 216

Ю.Ю. Бродецька

Основания человеческой экзистенции..... 238

Е.А. Лебедь

Время у Владимира Набокова..... 249

<i>М.В. Дем'янюк</i>	
Специфіка світогляду Івана Вишенського у дискурсі структурного психоаналізу.....	261
<i>И.В. Шаталович</i>	
Идея детерминизма в мировоззренческом контексте.....	271
<i>Е.В. Чуйкова</i>	
Ценностное основание этоса «делового человека».....	286
АНОТАЦІЇ.....	296
НАШІ АВТОРИ.....	305